

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för socialt arbete

4SA01U Barns och ungas exponering och utsatthet för våld och andra övergrepp, 7,5 högskolepoäng

Children's and young people's exposure and vulnerability to violence and other abuses, 7.5 credits

Huvudområde

Socialt arbete

Ämnesgrupp

Socialt arbete och social omsorg

Nivå

Avancerad nivå

Fördjupning

A1N

Fastställande

Fastställd av Fakulteten för samhällsvetenskap 2015-09-02

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2015

Förkunskaper

Grundläggande behörighet för studier på avancerad nivå samt särskild behörighet: Socionomexamen eller motsvarande utbildning samt dokumenterad erfarenhet av arbete med barn och unga inom ämnesområdet.

Mål

Syftet med kursen är att utveckla och fördjupa kunskaper i teori och praktik inom området barn och ungas exponering och utsatthet för våld och andra övergrepp. Särskilt behandlas fysiskt våld, sexuellt våld och hedersrelaterat våld. Kursen tar upp och problematiserar juridiska och etiska överväganden som socialarbetare ställs inför i arbete med barns och ungas exponering för våld i nära relationer inom den sociala barnvården.

Kunskap och förståelse

1. Redogöra för och kritiskt diskutera nationell och internationell forskning, teoribildning och skilda synsätt inom området barns och ungas utsatthet för våld och andra övergrepp samt exponering för våld.
2. Redogöra för och problematisera i synnerhet barnperspektiv, barns perspektiv och barns rättigheter, kopplat till problemområdena.
3. Redogöra för och problematisera betydelsen av klass, kön, etnicitet, funktionsnedsättning och ålder inom området barns och ungas utsatthet och exponering för våld och andra övergrepp.

Färdighet och förmåga

4. Beskriva och analysera vad olika synsätt på barns och ungas utsatthet och exponering för våld och andra övergrepp har betytt och betyder för utformandet av sociala interventioner, socialt familjearbete och sociala barnavården.

5. Identifiera och problematisera konsekvenser av förändringar i barns livsvillkor utifrån barn och unga som är utsatta och exponerade för våld och andra övergrepp.

Värderingförmåga och förhållningssätt

6. Kritiskt värdera och argumentera kring etiska överväganden och dilemman inom socialt familjestödsarbete och socialbarnavård i arbete med barns och ungas utsatthet och exponering för våld och övergrepp.

Innehåll

Kursen innehåller såväl nationell som internationell forskning och teoribildning om våld i nära relationer med särskilt beaktande av barn som bevittnar, exponeras för och utsätts för våld i nära relationer. Olika perspektiv och dimensioner av barns och ungas exponering för våld samt andra övergrepp presenteras och diskuteras liksom vad dessa betytt för utformandet av behandlingsmetoder och ramverk för socialt familjestödsarbete och sociala barnavården. Särskilt fokuseras barns erfarenheter, utsatthet och rättigheter, sexuellt våld och hedersrelaterat våld. Under kursens gång tas också juridiska och etiska frågor upp med särskild relevans för det sociala arbetet inom olika verksamheter med våld i nära relationer.

Undervisningsformer

Undervisningsformer som kan förekomma är föreläsningar, seminarier, olika tillämpningsövningar, enskilt eller i grupp, självständigt arbete.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Kursens förväntade studieresultat examineras enligt följande:

Genom skriftlig och muntlig redovisning i grupp och individuella uppgifter. Uppgift 1 omfattar 2 högskolepoäng och examinerar mål 1, 2, och 3. Uppgift 2 omfattar 2 högskolepoäng och examinerar mål 4, 5 och 6. Uppgift 3 omfattar 3,5 högskolepoäng och examinerar målen 1, 2, 3, 4, 5, och 6. Samtliga bedöms med Underkänd, Godkänd och Väl godkänd.

Uppgift 1, (2 hp)

Artikelgranskning av vetenskaplig artikel i internationell tidskrift (engelska) om barn som bevittnar, exponeras för eller utsätts för våld, genomförs i par och redovisas som skriftlig inlämningsuppgift och muntligt vid seminarium.

Uppgift 2 (2 hp)

Etiska överväganden i arbete med våld i nära relationer. Genomförs i par och redovisas genom skriftlig inlämningsuppgift och muntligt vid seminarium. Med utgångspunkt i olika fall hämtade från media, ska studenterna identifiera och beskriva vilka etiska dilemman de ser, vad det är som är etiskt problematiskt och olika möjliga lösningar eller förhållningssätt.

Uppgift 3 (3,5 hp)

Skriftlig individuell uppgift. En analys av bok eller film. Syftet är att placera in filmens/bokens våld i en samhällskontext och analysera frågor som är centrala för social barnavårdsutredning med särskilt beaktande av barnets exponering och utsatthet för våld och andra övergrepp.

För att få betyget Godkänd på hel kurs krävs betyget Godkänt på samtliga moment och för att få betyget Väl godkänd krävs betyget Väl godkänd på samtliga moment.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en skriftlig kursvärdering som sammanställs och återkopplas till de studerande som gått kursen, samt presenteras tillsammans med eventuellt vidtagna åtgärder för de studerande nästa gång kursen ges. Sammanställningen redovisas för aktuella institutionsorgan och för berört programråd, samt arkiveras av kursansvarig institution.

Övrigt

Kursen är en förjupningskurs på avancerad nivå. Den ges som uppdragsutbildning och kan räknas in i en magister-/masterexamen.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Björktomt, Siv-Britt. (2012). *Om patriarkat, motstånd och uppbrott: tjejers rörelser i sociala rum*. Göteborg. Göteborg university press. (diss.).

Cederborg, Ann-Christin; Warnling-Nerep, Wiveka. (2014). *Barnrätt*. Stockholm: Norstedts Juridik AB. (Valda delar, ca 150 s.).

Eriksson, Maria. (2011). *När barn som upplevt våld möter socialtjänsten; om barns perspektiv, delaktighet och giltinggörande*. Stockholm, Gothia. (160 s.).

Gustafsson, Kristina och Rosén, Annika. (2015). *En jämförande studie av två föräldrastödsprogram "Att vara förälder i Sverige" och "Ur barnens perspektiv"*. Stockholm. FoU rapportserie. (70 s.).

Hultman, Ole. (2013). *Hur upptäcker BUP våld i nära relationer? Förekomst och behandlares erfarenheter av att identifiera våldet*. Allmänna Barnhuset. ISBN 978-91-86759-15-5. (30 s.).

Kjellgren, C., Svedin, C. & Nilsson, D. (2013). Child Physical Abuse— Experiences of Combined Treatment for Children and their Parents: A Pilot Study. I: *Child Care in Practice*, Vol. 19 (3), s. 275-290.

Landberg, Å. & Svedin, C.G. (2013). *Inuti ett barnahus, kvalitetsgranskning av 23 verksamheter*. Rädda Barnen. ISBN: 978-91-7321-445-2. (76 s.).

Lindell, C. & Svedin, C. (2006). Social Services Provided for Physically Abused Children: A Four Year Follow-Up Study in Sweden. I: *Child and Adolescent Social Work Journal* (5-6), s. 597-616.

Överlien, C. (2012). *Våld i hemmet; barns strategier*. Malmö, Gothia. ISBN 978-91-40-6817-4, (206 s.).

Socialstyrelsen, 2015-4-4, *Våld – Handbok om socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete med våld i nära relationer*. (Valda delar, ca 150 s.). ISBN 978-91-7555-303-0.